

21.VI.1934.

Gera i Marburg Mowy Hitler'a i v. Papen'a

Po powrocie z Wenecji wygłosił kanclerz Hitler, na turyngskim zjeździe nacjonal-socjalistycznym w Gera 17-go b. m., mowę, w której nie było, trzeba to przyznać, upojenia wrażeńami spotkania z Mussolinim, lecz raczej jakby chęć uspokojenia trosk i kłopotów ogółu.

Były tam słowa:

— W pieniądź jesteśmy uboży, ale w naród jesteśmy dziś bogaci.

Objaśnia to wprawdzie zawieszenie na pół roku płaćenia długów zagranicznych, ale nie objaśnia powiększenia na rok bieżący o kilkaset milionów marek wydatków na zbrojenia.

Zapewniają, że Niemcy dzisiejsze są całkowicie pochłonięte ogromem zadań wewnętrznych, a wskutek tego pragną jedynie pokoju i przyjaźni ze światem, ujął to kanclerz Hitler w określenie:

— Jeśli nas świat zewnętrzny pyta, czego chcemy w tem przebudzeniu własnej siły, odpowiadamy, że nawetnierz chcemy wszystkiego, a nawetnierz jedynie, aby nas pozostawiono w spokoju.

Do tych zapewnień pokojowych, a zapewne też na pewną odległość zupełnie prawdziwych, dodane jest jednak uzupełnienie:

— Jak bezwarunkowa jest nasza miłość pokoju i jak bardzo Niemcy nie chcą wojny, tak też fanatycznie będziemy zabiegali o wolność i cześć naszego narodu. Świat musi to wiedzieć: miął czas dyktatów. Jak nie mamy zamiaru nakładać przymusu innemu jakiemuś narodowi, tak też bronimy się przeciw wszelkiej próbie nakładania i nadal przymusu narodowi niemieckiemu.

Przeniesione z języka uroczystego w język potoczny polityki międzynarodowej, słowa te znaczą:

— Tak jest, zbroimy się własnowolnie, bo nie uznajemy wyjątkowego ograniczania nas.

I tu właśnie jest sedno rzeczy, bo zbrojenia niemieckie dzisiaj są wojną niemiecką jutro.

Tegoż dnia 17-go b. m. wicekanclerz von Papen mówił w uniwersytecie w Marburgu. Mowa jego należała, zdaje się, do wieńca mów, wygłaszanych od kilku tygodni przez ministrów przeciw narzekaniu, małoduszności i ujemnej ocenie tego, co się dzieje w Niemczech. Ale wicekanclerz von Papen, chcąc widocznie lepiej trafić do przekonania słuchaczy, posunął się bardzo daleko w przyznawaniu, że niejedno źle się dzieje:

— Skarb zaufania, jaki otrzymał rząd od narodu, jest zagrożony. Jeśli chce się być bliskim ludowi i pozyskać jego zaufanie, nie wolno niedoceniać mądrości tego ludu i należy mu się odważnie zaufaniem. Naród niemiecki rozumie powagę sytuacji i z uśmiechem przyjmuje próby ludzenia go fałszywym idealizowaniem położenia.

I były w tej mowie ciępkie słowa o rozbracie z chrześcijaństwem, o skrajnościach, które są urzeczywistnieniem marksizmu pod hasłami przeciw marksizmowi, od mianowania wrogami państwa ludzi innych odcienn przekonanymi.

Rozpowszechniania mowy p. von Papen'a zakazano.

Ale dwugłos kanclersko-wicekanclerski, Gera i Marburg, oddania niemało kłopotów Rzeszy w tej chwili.

Stanisław Stroński

Aresztowani i zwolnieni

Celem pewnego zorientowania czytelników w przebiegu akcji masowych aresztowań na terenie całego państwa, dajemy przegląd sytuacji w poszczególnych częściach kraju.

W WIELKOPOLSCE

Od soboty 16 b. m. do wtorku 19 b. m. aresztowano w Poznaniu około 100 osób wśród członków Stronnictwa Narodowego, Wydziału Młodych Str. Nar. i Obozu Narodowo - Radykalnego.

M. in. aresztowani zostali w nocy z soboty na niedzielę ze Str. Nar.: red. Stanisław Czapiewski, zastępca kierownika wojewódzkiego Młodych Str. Nar.: Jan Terlecki, członek zarządu „Bratniej Pomocy” Uniw. Pozn., członek kierownictwa wojewódzkiego Młodych Str. Nar.: Stanisław Warzyński, skarbnik kierownictwa wojew. Młodych S. N.; mjr. Jan Kiedrowski, kierownik grodzki i powiatowy Młodych S. N.; Stanisław Jeske, radny m. Poznania, prezes Str. Nar. koła Wilda; Leon Grzeszkowiak, sekretarz zarządu grodzkiego i pow. Str. Nar. w Poznaniu; red. Andrzej Trella, kierownik placówki Łazarz - Górczyn Młodych Str. Nar.; Płazak, kierownik placówki Śródmieście Młodych Str. Nar.; Feliks Kiwacz, kierownik placówki Jeżyce Młodych Str. Nar.; Kazimierz Skibiński, kierownik placówki Winiary Młodych Str. Nar.; Grajczak, kierownik placówki Staroleka Młodych Str. Nar.; Maleszyński, kierownik placówki Stare Miasto Młodych Str. Nar.; Kempański, kierownik wydziału gospodarczego „Bratniej Pomocy” Uniwersytetu Pozn. i kierownik oddziału akademickiego Młodych Str. Nar.; Feliks Holesz, b. sekretarz kierownictwa grodzkiego i pow. Młodych Str. Nar.; Wacław Keller, członek kierownictwa pow. Młodych Str. Nar.; Chudziński, sekretarz placówki Młodych Str. Nar. na Wildzie; Kościelniak, członek Wydziału Młodych Str. Nar. oraz paru innych.

Równocześnie dokonano licznych aresztowań w szeregach członków Obozu Narodowo - Radykalnego. M. in. uwięziono pp.: Nyeza, Bławdziewicz, Motza, Budniak, Kordylewski, Moczka i Luczak.

W ciągu poniedziałku i wtorku ogromną większość aresztowanych zwolniono. Między innymi zwolniono pp.: redaktora Czapiewskiego, Wawrzyński, Grzeszkowiak, red. Trella, Płazak, Keller, Kempański, Kościelniak, Maleszyński, Skibiński i Grajczak. W więzieniu pozostają jeszcze m. in.: z Młodych Str. Nar. mjr. rez. Kiedrowski i Holesz, a z O. N. R. adw. Hloworko, Budniak i Luczak.

NA POMORZU

W Toruniu w nocy z soboty na niedzielę policja mundurowa i tajna przeprowadziła rewizję w świetlicy Sekcji Młodych Str. Nar. w Toruniu przy ul. Łaziennej 22 i w kilku mieszkaniach przy walcach. Aresztowano redaktora Wacława Ciesielskiego, sekretarza wojew. Str. Nar. na Pomorze; mjr. Ładwika Ławniczaka, prezesa koła tego Stronnictwa w Toruniu; redaktorów „Słowa Pomorskiego”, Stanisława Bernatka i Romana Fenglera; radnych miejskich Klubu Narodowego: Teofila Anusiaka i Ignacego Mazanego, tudzież Stanisława Tarnawskiego, subiekta księgarskiego. Aresztowanego współredaktora „Słowa Pomorskiego” p. Wójdera pozostawiono chwilowo na wolności, gdyż musi się on poddać

ciężkiej operacji chirurgicznej. W mieszkaniach wszystkich aresztowanych organa policji dokonały rewizji.

Do tej pory nikogo nie zwolniono.

W Grudziądzu aresztowano redaktora Ant. Czerwińskiego, prowadzącego filię „Słowa Pomorskiego” w tem mieście; w Tczewie — red. „Gońca Pomorskiego” p. Bielawę i kilku innych narodowców; w Chojnicach — adw. Sergota, kierownika sekcji Młodych Str. Nar. na woj. pomorskie, przemysłowca Oszwałdowskiego i kupca Edw. Skugieskiego; w Lubawie — kupca I. Szulca i Jana Jurkiewicza; w Kurnie — Józefa Szadowskiego. Zdz. Nagórskiego i Edm. Wende, oraz w Wąbrzeźnie — kpt. rezerwy Zb. Czarnotę - Bojarskiego.

W Starogardzie w niedzielę po przeprowadzeniu rewizji aresztowanego przywódcę Obozu Narodowego: emer. prokuratora dr. Sucheckiego, adw. Stankiewicza, Stefana Zbylickiego, Wit. Janikowskiego i Kiepińskiego. Rewizję przeprowadzono także u sekretarza Str. Nar. A. Wyczyńskiego, którego jednak spowodu obłożnej choroby nie aresztowano.

OD WARSZAWY DO KRAKOWA

W Łodzi w nocy z soboty na niedzielę policja aresztowała ponad 40 członków Str. Narodowego i Młodych Str. Nar. Część z nich została już zwolniona.

Tęże nocy aresztowano w Pabjanicach Kuśmidra St., prezesa Str. Nar. koła Stare Miasto, Zygm. Kraję, prezesa S. N. Nowe Miasto, Bron. Macha, członka Sekcji Młodych S. N., Fr. Stelmacha, Frontczaka, Nowackiego, Bednarskiego, Pawłowskiego, J. Zawadę i Kapitułę. W niedzielę w godzinach przedpołudniowych opieczowano lokale Str. Narod. w Pabjanicach.

Równocześnie aresztowano w Łasku Stan. Wesołego, Wit. Wierzbickiego, Zygm. Wierzbickiego, J. Chlebowski, Zygm. Buczkowski, poatem w Lubawie Rom. Kaźmierczaka, prezesa Str. Nar., Jana Kopydłowskiego, Mich. Urbanieckiego, Julianę Krzesińską i Helenę Nowak.

W Gzierzku dokonano w niedzielę rano rewizji i aresztowań wśród członków Str. Nar. Aresztowano Euzeb. Sobocińskiego, Tad. Wieczorka, Mar. Cylińskiego.

W Piotrkowie w nocy z soboty na niedzielę policja przeprowadziła rewizję u działaczy Str. Nar. oraz w lokalach drukarni „Krajowej” przy ul. Sienkiewicza nr. 14, która drukuje tygodnik „Piotrkowska Gazeta Narodowa”. Ponadto przeprowadzono rewizję w lokalu Str. Narod. i redakcji i administracji „Gazety”. W nocy przeprowadzono rewizję u dyrektora drukarni „Krajowej” Gasińskiego i redaktora „Gazety” Józwickiego. Drukarnię opieczowano, Józwickiego aresztowano, podał prof. jak aresztowano b. posła prof. Popowskiego.

Tęże nocy aresztowano w Częstochowie wśród Młodych Str. Nar.: Edm. Glińskiego, Florjana Maskowskiego, Stan. Deskę, Studnickiego, Blachnickiego, Gebicza, Styńskiego, Sowińskiego, Stanisława Posylikę, Waczyńskiego, Wacława Pietrzykowskiego, Lechnera.

W Kłobucku aresztowano 6 osób, podobnie w Krzepicach i Radomsku.

W Kielcach aresztowano kierownika Ruchu Młodych z Częstochowy, mgr. Stef. Niebudka, W lokalu Str. Nar. odbyła się rewizja. W poniedziałek wieczorem mgr. Niebudka przewieziono z Kielc do Częstochowy.

W Radomiu zatrzymano 5 narodowców, wśród nich: R. Rytla, którego po 24 godzinach wyruszonego, Wit. Borowskiego, Fel. Mrozowskiego, Leona Mikosę i Wit. Hoffmana.

Szeregu aresztowań dokonano także w Sosnowcu i Zagłębiu Dąbrowskim. Wczoraj jednak wszyscy aresztowani zostali wypuszczeni.

NA WSCHODZIE

W Białymstoku w nocy z soboty na niedzielę aresztowano sekretarza Str. Nar. Pal. Pustelnika, kier. sekcji Młodych Str. Nar.

Wine. Hejną, oraz instruktora Stan. Bzurę. Prócz tego po przeprowadzeniu rewizji w mieszkaniu aresztowano prezesa Str. Nar. 70-letniego Franc. Zielińskiego, oraz pow. kier. Sekcji Młodych Stron. Nar., radnego p. Czesława Serwatkę. W lokalu Stron. Nar. przy ul. Skorupskiej Nr. 30, przeprowadzono rewizję.

W Wilnie w nocy z soboty na niedzielę aresztowano 18 osób spośród młodych Stron. Nar. i socjalistów. We wtorek i środę zwolniono ich jednak z aresztu.

W MAŁOPOLSCE

W Krakowie zostało zatrzymanych 18 członków sekcji Młodych Str. Nar. z drem Pozowskim na czele.

We Lwowie przytrzymano 5 przedstawicieli Młodych.

W Złoczowie i Tarnopolu zostało zatrzymanych także kilka osób.

W Kołomyjach władze bezpieczeństwa przeprowadzają w dalszym ciągu rewizję i aresztowania w związku z wywrotową działalnością tamtejszej ludności. Szereg lokali nacjonalistycznych grup ukraińskich opieczowano.

W WARSZAWIE

Wczoraj zwolniono z aresztu w Urzędzie Śledczym znanego literata, członka redakcji „Gazety Warszawskiej”, p. Wacława Filichowskiego. Dziś nastąpią dalsze zwolnienia. Zwolniono również adw. Rościszewskiego i Czartowskiego.

Zmiany w Kownie po nieudanym zamachu Waldemarasa

Utworzenie, po nieudanym zamachu na rzeź p. Waldemarasa w nocy z 6-go na 7-my b. m., nowego rządu w Kownie 12-go b. m. pociągnęło za sobą kilka ważnych zmian w składzie rządu p. Tubelisa, który pozostał nadal premierem i ministrem Skarbu. Ale ministrem Wojny zamiast p. Giedraitisa został jen. Piotr Szniuk-sza, prezes Sądu Wojennego, uważany za bardzo stanowczego w poskramianiu spiskowania oficerów, a ministrem Spraw Zagranicznych w miejsce p. Zauniusa, który w ciągu czterech lat urzędowania przywykł do dawniejszej współpracy z Niemcami, został dyrektor departamentu politycznego tego ministerstwa, p. Lozorajtis, poczem zmiany dotyczyły także Oświaty i Komunikacji. Nowy rząd p. Tubalisa z 12-go b. m. jest zatem poważnie przekształcony.

Po utworzeniu rządu p. Tubelisa 13-go b. m. w oświadczeniu z 13-go b. m., ogłoszonym w piśmie kowieńskich 14-go b. m., powiedział:

— Czas, który obecnie przeżywa Litwa, wymaga czynów i pracy. Zmiany, jakie obecnie przeprowadzono w rządzie, już uprzednio były przewidywane. Przy utworzeniu obecnego rządu prezydent Państwa miał na celu powołanie do rządu nowych sił. Utworzony rząd w swej polityce wewnętrznej i zagranicznej będzie przestrzegał ustaleń przez prezydenta Państwa wytycznych. Będzie dążył do jeszcze większej konsolidacji sytuacji wewnętrznej i d. wyzyskania wszystkich twórczych możliwości w kraju. Mimo, że międzynarodowa sytuacja jest ciężka, rząd, jak datad, będzie szukał wszelkich środków dostosowania się do nowych zadań i nowych warunków. Dla osiągnięcia tego zadania wypadnie zapewne zmienić nieco kierunek oświaty, kładąc większy nacisk na stronę praktyczną. Zadania litewskiej polityki zagranicznej pozostają te same. Dla rychlejszego ich osiągnięcia rząd będzie zabiegał o umocnie-

Kredyty zaliczkowe dla drobnego rolnictwa

W związku z zamierzonym uruchomieniem przez Bank Polski kredytu na zaliczki zbożowe w sezonie 1934/35, Ministerstwo Skarbu ustaliło następujące warunki tego kredytu:

1) termin ostateczny zwrotu kredytu nie może przekraczać dn. 30 czerwca 1935 r. W stosunku do indywidualnych pożyczkobiorców okres spłat tego kredytu może być skrócony do 1 maja 1935 r.;

2) jako normę wysokości zaliczki udzielanej rolnikowi-pożyczkobiorcy ustala się od 100 kg. żyta i owsa 7 zł., jęczmienia — 8 zł., pszenicy — 10 zł.;

3) instytucje, rozprowadzające kredyt zaliczkowy, nie mogą pobierać od rolnika-pożyczkobiorcy więcej, aniżeli 4 i 1/2 procent w stosunku rocznym.

Nowy rekord szybowcowy w Bezmiechowej

BEZMIECHOWA, 21.6. W dniu wczorajszym w szkole szybowcowej w Bezmiechowej ustanowiono dwa nowe polskie rekordy na szybowcach. Pilotka Aeroklubu Lwowskiego, p. Wanda Modlibowska, wykonała lot na szybowcu „Komar”, trwający 5 godzin 57 minut i ustanowiła ten nowy polski rekord długości lotu, lepszy o dwie godziny 7 minut od ostatniego rekordu, ustanowionego w roku ubiegłym przez p. Danutę Sikerzanę, pilotkę Aeroklubu Lwowskiego.

Tegoż samego dnia również pilot

Pielgrzymka do Wilna

Katolicki Związek Polek w Warszawie, Krak. Przedm. 36, organizuje pielgrzymkę do Wilna na uroczystość VII rocznicy koronacji Cudownego Obrazu M. B. Ostrobramskiej, w dniach od 1 do 4 lipca. Wyjazd z Warszawy 30 czerwca.

Informacje w kancelarii Katolickiego Związku Polek w Warszawie, Krak. Przedm. 36, od godziny 11 do 16.

Aeroklubu Lwowskiego, a jednocześnie instruktor szkoły, p. Piotr Młynarski, wykonał na dwuosobowym szybowcu „C. W. 4” wraz z pasażerem lot, trwający 4 godziny 33 minuty. Ustanowił ten nowy polski rekord długości lotu na szybowcach dwuosobowych, lepszy o 3 godziny 3 minuty od rekordu z roku 1930, inżyniera Grzeszczyka. Oba powyższe rekordy świadczą o stałym postępie i dużych możliwościach rozwojowych szkoły szybowcowej Aeroklubu Lwowskiego.

nie i rozwój dobrych stosunków ze wszystkimi przyjaźniami dla Litwy sąsiadami, którzy pragną dobrego współżycia. Dobre współżycie możliwe jest jedynie wówczas, o ile się dzie, biorąc pod uwagę specyficzne sprawy narodowe drugiej strony i na szerszą skalę udzielają sobie wzajemnie pomocy.

Dziennik rządowy „Lietuvos Aidas” (nr. 134 z 15-go b. m.) mówi o tej zmianie:

— Dnia 12 czerwca utworzył się nowy rząd litewski, na czele którego znowu stanął Józef Tubalis. Członkowie nowego rządu są dobrze znani z działalności narodowo - państwowej. Wódz narodu (t. j. prezydent Smcłona) zaprzagnął wciągnąć do rządu nowe siły, by praca rządu zdobyła nowe bodźce i wzbogaciła się o nowe projekty. Utworzenie nowego rządu było przewidziane o wiele wcześniej, niż nastąpiło. Nowy rząd zostałby utworzony wcześniej, gdyby nie przejawiały się gdzieśgdzie chęci skierowania tej odpowiedzialnej pracy na niebezpieczne tory. Wódz narodu, stojąc na straży losu narodu i Państwa, nie mógł poddać się presji postronnej, czy wpuścić do rządu ludzi, którzyby nie mieli zaufania prezydenta, ani narodu. Wódz narodu nie ustąpił nawet wtedy, gdy dla zwiększenia presji użyto siły i chytrości zainteresowanej grupy. Działalność tej grupy zmąciła sporo wody i dłuższy czas stanowiła troskę rządu i społeczeństwa. Jednym z pierwszych zadań nowego rządu będzie właśnie izolowanie wszystkich magiczeli pracy państwowej.

Nowy rząd p. Tubelisa dostosowany jest zatem do polityki nieufnej wobec Niemiec, w przeciwieństwie do kierunku oparcia o Niemcy, któremu miał służyć zamach na rzeź p. Waldemarasa.

Wyjazd dzieci na kolonje letnie

W dniu 20.6 r. b. odbył się wyjazd dzieci na kolonje Rady Szkolnej m. st. Warszawy. Z Dworca Wileńskiego wyruszyły dwa specjalne pociągi „kolonistów”, jeden do Łomży, drugi do Makłini. Na pierwszy sezon wyjechało 1400 dzieci. Taka sama ilość wyjedzie i na sezon drugi. Odjeżdżających żegnali rodzice oraz członkowie Prezydium Rady Szkolnej: p. prezes Lepecki Zb. i p. sekretarz Stan. Dobraniecki.

W porównaniu z rokiem ub. liczba dzieci, wysyłanych na kolonje, zwiększyła się prawie dwukrotnie. Dzięki przychylnemu stosunkowi władz państwowych i miejskich do zwiększonego zakresu działania ukonstytuowanych niedawno władz Rady Szkolnej m. st. Warszawy.

AUTOMOBILKLUB POLSKI

w wyniku jednodniowej jazdy konkursowej na 450 km., połączonej z próbami: szybkości, regularności jazdy, na drogach bitych, gruntowych, leśnych i t. p., odbytej 17 b. m.

PRYZNAŁ

I-sze miejsce
Hr. Stefanowi Tyszkiewiczowi na samochodzie

FIAT 518

(pojemność cylindr. 1944 cm.³, obsada: 7 osób)

II-gie miejsce
Panu Józefowi Spielbergowi na samochodzie

POLSKI FIAT 508

(pojemność cylindr. 995 cm.³, obsada: 4 osoby)

III-cie miejsce
Panu Urbanowi Siemiątkowskiemu na samochodzie

POLSKI FIAT 508

(pojemność cylindr. 995 cm.³, obsada: 4 osoby)

UWAGA: Wszystkie 7 Polskich Fiatów model 508 prowadzonych przez właścicieli-amatorów ukończyły jazdę bez najmniejszego defektu.

POLSKI FIAT S. A.
Oddziały i zastępstwa we wszystkich większych miastach.

Nowy kodeks wojskowy postępowania karnego

Jak się dowiadujemy, łeznie z prawem o ustroju sądów wojskowych, ma być ogłoszony nowy kodeks wojskowego postępowania karnego. Kodeks ten zastąpiłby obowiązującą dotąd austriacką ustawę wojskowego postępowania karnego.

Projekt kodeksu wojskowego postępowania opiera się na zasadach przyjętych przez polski kodeks postępowania karnego, przyjmując ten sam podział materiału i układ kodyfikacyjny. Jednakże projekt ten zawiera szereg odchyleń z uwagi na potrzebę dostosowania wojskowego

postępowania karnego do stosunków wojskowych, wymagań dyscypliny oraz ze względu na konieczność szybkiego i sprawnego wymiaru sprawiedliwości.

Projekt ten składa się z dwóch części: 1) obejmującej postępowanie karne aż do prawomocności wyroku sądowego, 2) obejmującej postępowanie wykonawcze, tj. wykonywanie kar i zatławianie innych spraw po uprawomocnieniu się wyroku. Ten dział ostatni jest nowością w naszym ustawodawstwie.